

Δὲν εἶνε πάντοτε φρόνιμον ἡ μήτηρ ἢ ἡ τροφὸς νὰ δη-
λάξῃ τὸ νεογέννητον βρέφος. Διότι ἂν ἡ μήτηρ ἢ ἡ τρο-
φὸς δὲν ᾔνε ὑγιής, πολὺ εὐκόλως δύναται τὸ βρέφος μετὰ
τοῦ γάλακτος νὰ ἐκμυζήσῃ συγχρόνως καὶ σπέρματα νοση-
ρᾶς φύσεως. Ὅταν ἡ μήτηρ ᾔνε ἀναιμική, ἡ κατὰ τὴν νεα-
ράν της ἡλικίαν εἶχε χοιράδας ἢ ραχίτιδα, ἢ ἂν οἱ πνεύμο-
νές της δὲν ᾔνε ἀπηλλαγμένοι ὑπόπτων χρονίων κατάρρων,
πολὺ προτιμότερον τοῦ ἀμφιβόλου της γάλακτος εἶνε τὸ
καλὸν βόσειον γάλα, ἃς οὐ τοῦτο μᾶς παρέχει ἐγγύησιν
περὶ τῆς ὑγιούς θρέψεως τῶν ὁστών.

Καλὸν βόσειον γάλα λέγοντες, ἐννοῦμεν ὅχι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον
πωλοῦσιν οἱ γαλακτοπῶλαι, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἡ ἱατρικὴ
ἔρευνα δύναται ν' ἀποδείξῃ, ὅτι εἶνε χρήσιμον καὶ ὠφέλιμον
εἰς τὸν τρυφερὸν τοῦ βρέφους ὄργανισμὸν. Δυστυχῶς παρ'
ἡμῖν οὐδεμία σχεδὸν καταβάλλεται ἐπίσημος προσπάθεια
πρὸς βελτίωσιν τῆς ποιότητος τοῦ ἀπαραιτήτου καὶ πρωτί-
στου τούτου τῶν τροφίμων, ὅλοι δὲ οἱ οἰκογενειάρχαι εἶνε
ἠναγκασμένοι ἀνεγξελέγκτως νὰ λαμβάνωσιν ὅ,τι τοῖς διδε-
ται. Τὸ γάλα πρέπει νὰ βράζεται προηγουμένως καὶ ν'
ἀραιοῦται, ἀναλόγως πρὸς τὴν ἡλικίαν τοῦ παιδιοῦ καὶ συμ-
φώνως πρὸς τὰς ὁδηγίας τοῦ ἱατροῦ, κατ' ἀρχὰς μὲν δι'
ὀλίγης πτισάνης βρομίου ἢ μαράθου, ἔπειτα δι' ὀλίγης ζα-
χάρως καὶ ἀνθρακούχου νατρίου, ἀπὸ δὲ τοῦ ἔκτου μηνὸς
καλὸν εἶνε νὰ δίδεται στερεωτέρα τροφή, π. χ. ἐν αὐτόν,
ὀλίγος ζωμὸς κρέατος, μετὰ πάροδον ἐνὸς ἔτους δύναται ὁ
παιδικὸς ὄργανισμὸς ν' ἀφομοιώσῃ πρὸς ἑαυτὸν τὸ κρέας
πτηνῶν, οἷον τῆς περιστερᾶς καὶ διάφορα εἶδη ζωμῶν μετὰ
ὧδων, πάντοτε ὅμως ἡ κυρία τροφή πρέπει ν' ἀποτελῇται ἐκ
καλοῦ βοείου γάλακτος, διότι τὰ διάφορα εἶδη τοῦ ἄρτου,
τὰ γεώμηλα, τὰ ἀλευροῦχα γλυκίσματα πάντοτε βλαβερῶς
ἐπιδρῶσιν ἐπὶ τοῦ παιδικοῦ ὄργανισμοῦ, εἰς οὗ τὰ πεπτικά
ὄργανα κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη πρέπει νὰ δίδωμεν τὴν μεγα-
λειτέραν προσοχήν.

Ἦδη μεταβαίνω εἰς τὸ τρίτον ζήτημα, τὸ ἀναφερόμε-

νον εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἀπαλῶν εἰσέτι ὁστών ἐπενεργεῖν βάρος.
Τοῦτο εἶνε διπλοῦν, δηλαδὴ ἡ εἶνε πίεσις, ὅταν φέρονται
τὰ παιδιὰ πάντοτε ἐπὶ τοῦ ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ βραχίονος,
ἢ ἔλξῃς ὅταν σύρωνται ἀπὸ τῆς μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς χειρὸς.
Ἐντεῦθεν πηγάζουσι σκολιώσεις τῆς σπονδυλικῆς στήλης,
στρεβλώσεις τῶν ὤμων καὶ τὰ λοιπὰ. Τὰ εἰσέτι χονδρῶδη
καὶ τιτανωδῶν ἀλάτων ἐστερημένα αὐλοειδῆ ὁστά, οἱ ἀπα-
λοὶ ἀκόμη σπόνδυλοι ὑποχωροῦσιν εἰς πᾶσαν ἐξωθεν πίεσιν.
Τὸ τρυφερὸν κρανίον οὐδεμίαν ἐξασκεῖ εἰσέτι ἀντίστασιν.
Πᾶσα ἐπομένως ἐξωτερικὴ ἐπενέργεια μεταμορφώνει τὸν παι-
δικὸν σκελετόν, ὅστις ἂν μὲν ᾔνε ὑγιής, δύναται κατόπιν νὰ
ἐπανορθώσῃ τὰς ἐξωθεν ἐπελθούσας μεταβολάς, ἀλλ' ἂν ᾔνε
ἀδύνατος καὶ ἡ ἐξωτερικὴ ἐπίδρασις ἐξακολουθῇ ἐπὶ μακρὸν
ἐνεργοῦσα, δὲν ἔχει πλέον τὴν ἱκανότητα νὰ ἐπανορθώσῃ
τὴν πλημμελίαν τοῦ μόρφωσιν καὶ οὕτω διὰ βίου παραμένει
στρεβλὸς καὶ πεπηρωμένος.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἔπεται λοιπόν, ὅτι πᾶσα μήτηρ δὲν
πρέπει μόνον της εὐχὴν νὰ ἔχῃ νὰ παχύνη τὸ τέκνον της
καὶ νὰ καταστήσῃ τὰ μέλη του βαρύτατα διὰ τὰ εἰσέτι εὐ-
καμπτα ὁστά του, ἀλλὰ νὰ προσπαθῇ παντὶ τρόπῳ νὰ τὸ
ἰσχυροποιῇ καὶ σκληραγωγῇ, διὰ νὰ δύναται εὐκόλως νὰ
φέρῃ τὸ σῶμά του. Τὰ πρὸς τοῦτο ἄριστα ὄπλα εἶνε ἡ
ἐνίσχυσις τῶν μυῶνων, αἱ σωματικαὶ ἀσκήσεις καὶ ἡ γυμνα-
στική, ἡ μόρφωσις τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς βουλήσεως. Τὰ
εὐρωστα καὶ ὁμαλῶς κατεσκευασμένα ὁστά ἀποτελοῦσι δι'
ὅλου τοῦ βίου τὴν βάσιν τῆς σωματικῆς εὐεξίας. Ἀρμονι-
κῶς προσφύονται οἱ μυῶνες καὶ οἱ τένοντες εἰς τὸν τοιοῦτον
σκελετόν, τὰ ἄρθρα κινοῦνται μετ' ἐλαστικότητος, αἱ ἐνέρ-
γειαι καὶ αἱ πράξεις τοῦ ὑποκειμένου εἶνε ἀνδρικαὶ καὶ στα-
θεραί. Εὐτυχῶς δὲ εἶνε τὸ ἔθνος ἐκεῖνο, ὅπερ ἀποτελεῖται
ἐκ τοιούτων ἀτόμων καὶ ἐν ᾧ, κατὰ τὸν Michelet, οἱ μὲν
παῖδες ἀνατρέφονται καὶ ἀποτελοῦσι, τρόπον τινά, „ὄγανι-
κὴν δύναμιν“, αἱ δὲ κόραι ἀντιπροσωπεύουσι τὴν „ἀρμονίαν“.

Ἐκ Κωνσταντινουπόλεως.

ΑΣΚΛΗΠΙΑΔΗΣ.

Η ΕΠΑΙΤΙΣ.

(συνέχεια).

IX.

Ἡ ἐν Στουττγάρδῃ διαμονὴ τοῦ Φρέβεν ἀφιερῶθη ὅλη
εἰς τὴν εἰκόνα ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ἔτυχε νὰ ἴδῃ ἐν τῇ γνω-
στῇ πινακοθήκῃ· ἐπειδὴ δὲ ἡ πόλις αὕτη ἐχρησίμευσεν ὡς
σταθμὸς μόνον τοῦ εἰς Ῥήνον ταξειδίου του, ἐξηκολούθησε
τώρα τὴν πρὸς τὸν ποταμὸν πορείαν του. Ὁ ἴδιος συνησθά-
νετο ἤδη, ὅτι κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους μῆνας ἐχαλα-
ρώθη πολὺ ὁ χαρακτήρ του καὶ ἔβλεπε μετὰ τινος αἰσχύνης
καὶ ἐλαφρᾶς φρίκης, ὅτι ἡ μελαγχολία του καὶ ἐν γένει
ὅλαι αἱ ἰδέαι του προσήγγιζον εἰς μονομανίαν. Διότι, ναὶ
μὲν ἦτον ὅλως ἀνεξάρτητος καὶ ὥρισε τὸ ἔτος ἐκεῖνο εἰς πε-
ριηγήσεις χωρὶς νὰ προσχεδιάσῃ ὥρισμένον τι πρόγραμμα,
καὶ ἐσκόπει τὴν μακρὰν ταύτην διακοπὴν τοῦ ταξειδίου του
νὰ χρησιμοποίησιν ἀπολαύων τὰς καλλονὰς τῆς πόλεως καὶ
τῶν περίξ αὐτῆς μεγαλοπρεπῶν ἐξοχῶν, ἀλλ' εὗρε μήπως
τὴν πόλιν ἐκείνην ἐπαγωγόν; Μήπως ἐζήτησε καὶ εὗρε νὰ
σχετισθῇ ἀνθρώπους; Ἀπ' ἐναντίας δὲν ἀπέφυγεν αὐτοὺς,
φοβούμενος μήπως ταραξῶσι τὴν ἐρημίαν του, ἥτις τῷ ἦτο
τόσον προσφιλέης; Τί ἀπήλαυσεν ἐκ τῆς ὠραίας ἐκεῖ φύ-
σεως; „Ὅχι, ἔλεγε καθ' ἑαυτόν, δὲν εἶνε δύσκολον νὰ ὑπο-

πῇ τις εἰς τὸν πειρασμὸν καὶ νὰ πιστεύσῃ εἰς τοὺς γόη-
τας! Ἐγὼ ἤμην ὡς παράφρων. Ἐδοκίμασα νὰ μείνω ἐν-
τὸς τοῦ δωματίου μου καὶ νὰ ἐπιδοθῶ εἰς τὴν ἀνάγνωσιν.
Μήπως κατῴρθωσά ποτε ν' ἀναγνώσω; Δὲν περιεπλανᾶτο
παντοῦ ἡ εἰκὼν της; Κατῴρθωσα νὰ διευθύνω ἀπᾶξ τοῦ-
λάχιστον τὰ βήματά μου ἀλλαχοῦ ἢ πρὸς ἐκείνην, κατῴρ-
θωσα ἄρᾳ γε ἀπᾶξ ν' ἀναμιχθῶ εἰς τὸν θόρυβον τοῦ πλη-
θους; Καὶ δὲν εἶνε ἐπὶ τέλους αὐτὸ μανία ἀληθινή, νὰ κυν-
ηγῶ εἰς τόσον μακρυνούς δρόμους μίαν σκιάν, νὰ παρατηρῶ
κάθε πρόσωπον κόρης μετὰ πάσης προσοχῆς, διὰ νὰ ἀνα-
γνωρίσω τάχα τὸ ἐράσμιον στόμα τῆς ἀγνώστου ταύτης
ἐρωμένης;“

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐπέπληττεν ἑαυτὸν ὁ νεανίας
καὶ ἐπίστευεν, ὅτι θὰ συλλάβῃ νέα σχέδια καὶ οὕτω δια-
λογιζόμενος ἀφινεν ἐλευθερὸν τὸν ἵππον του νὰ πρόχωρῃ
βραδέως πρὸς τὸ ἀνάντες τοῦ ὄρους, ἐλησμονεῖ νὰ ὁδηγῇ
αὐτὸν πρὸς ὥρισμένον τι τέρμα διὰ κεντημάτων, διότι καὶ
ἡ ψυχὴ του ἐπλανᾶτο εἰς ἀορίστους διαλογισμούς· καὶ ὅταν
τὸ ἐσπέρας ἦνοιγε τὴν ἀποσκευὴν καὶ ἐπιπτεν εἰς χεῖράς του
ὁ κύλινδρος τοῦ λιθογραφήματος, ἐξετύλισσε τὴν εἰκόνα τῆς
ἐρωμένης του καὶ θεωρῶν αὐτὴν ἐλησμονεῖ νὰ κατακλιθῇ.

Ἄλλ' αἱ ωραιόταται ἐκεῖναι ὄρειναι παρα τὸν Νέκαρ τοποθεσίαι, οἱ λαμπροὶ παρὰ τὰς πόλεις λειμῶνες ἐπέδρασαν ἰδιαζόντως εἰς τὸ πνεῦμά του. Ἀνῆρπασαν τὴν καρδίαν του καὶ κατὰ μικρὸν ἐπλήρωσαν αὐτὴν μὲ γλυκείας εἰκόνας. Ὅταν πρῶταν τινὰ ἐξεκίνησεν ἀπὸ πόλεως τινος, ἄλλη τις εἰκὼν ὡς ἀμυδρὰ ὀπτασία ἔσθη πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του, ἐσκέφθη δ' ἀμέσως ὅτι εὐκόλως καὶ τὴν ἰδίαν ἀκόμη ἡμέραν ἡδύνατο νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν πηγὴν τῆς αἰωνιδίας ταύτης ἀναμνήσεώς του. — Ὁ Φρέβεν εἶχε ποτε ταξιδεύσει μετὰ συμπατριώτου τινὸς εἰς Γαλλίαν καὶ Ἀγγλίαν καὶ δὲν ἤργησε νὰ φιλιωθῇ μὲ τὸν ἀπλῶς γνωρίμον πρὶν συμπλωτῆρα. Δὲν ἤγνοει αὐτὸς, ὅσκις ἐνθυμεῖτο τὴν παλαιὰν ἐκείνην φιλίαν, καὶ ὠμολόγει, ὅτι οὐχὶ συμφωνία χαρακτῆρων ἔφερεν εἰς μέσον τὸν φιλικὸν ἐκείνον σύνδεσμον· διότι οὐχὶ σπανίως, ὡς γνωστὸν, συμβαίνει αἱ ἀντίθετοι ἀκριβῶς φύσεις ν' ἀγαπῶνται θερμότερον ἢ αἱ καθ' ἑαυτοὺς. Ὁ Βαρῶνος Φάλδνερ ἦτον ὀλίγον ἀγροῖκος καὶ πολὺ ἀπαιδευτος, μόλις δὲ τὸ ταξιδεῖδιον ἐκείνο, ὁ πολυτάραχος δηλ. βίος δύο πρωτευουσῶν, οἷα τὰ Παρίσια καὶ τὸ Λονδῖνον εἶχον ὀλίγον ἐξευγενίσαι καὶ ἐξημερώσει τὸ ἐξωτερικόν του. Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἦτον ἐξ ἐκείνων, οἵτινες, ἐπειδὴ ἐξ ἰδίας ἢ ξένης ἐνοχῆς καταφρονοῦσι τὴν ἀνάγκωσιν χρησίμων βιβλίων καὶ τὴν κτησὶν ὑψηλοτέρων καὶ βαθυτέρων γνώσεων καὶ ἀρνοῦνται τὴν δημιουργικὴν τῆς ἐπιστήμης δύναμιν, ἐξ ἀνάγκης πείθονται ἐπὶ τέλους, ὅτι εἶνε πρακτικοὶ ἄνθρωποι, δηλ. ὄντα, τὰ ὅποια φέρουσι τὰ πάντα ἐν ἑαυτοῖς καὶ αὐτὰ ἀκόμη, πρὸς ἐκμάθησιν τῶν ὁποίων οἱ ἄλλοι καταβάλλουσι παντοίους κόπους, καὶ νομίζουσιν, ὅτι αὐτοὶ ἐκ φύσεως εἶνε εἰδικοί εἰς τὰ τῆς γεωργίας, κτηνοτροφίας, οἰκιακῆς οἰκονομίας καὶ τῶν τοιούτων, καὶ ἐπομένως διαγούσιν ὡς ἐκ γενετῆς ἀγρονόμοι καὶ οἰκονόμοι, οἱ ὅποιοι αὐτομάτως γνωρίζουσιν ὅτι οἱ ἄλλοι ζητοῦσιν εἰς τὰ βιβλία καὶ ἐκμανθάνουσιν ἀγρυπνοῦντες. Ὁ ἐγωῖσμος οὗτος τὸν καθίστα εὐτυχῇ, διότι δὲν ἐβλεπε βέβαια ἐπὶ ποίων ἀδυνάτων στηριγμάτων ἐβασίζετο ἡ σοφία του· ἀλλ' εὐτυχέστερος θὰ ἦτο πιθανῶς, ἂν ἡ φιλαυτία αὐτῇ περιωρίζετο μόνον εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ἐπιτήδευμα, ἀλλ' αὐτὸς τὴν ἔφερε παντοῦ καὶ πάντοτε μαζῇ, καὶ ὅπου ἐπῆγαιεν ἐμοίραζε συμβουλὰς, χωρὶς αὐτὸς νὰ δεχθῇ ποτέ καμμίαν, καὶ ἐθεώρει τὸν ἑαυτόν του, πρᾶγμα τὸ ὅποιον δὲν εἶπον ποτέ οἱ ἄλλοι περὶ αὐτοῦ, γερὸ κεφάλι, καὶ δι' ὅλα ταῦτα ἦτον ἀφόρητος ἐν πάσῃ συναναστροφῇ καὶ σχέσει, καὶ ἐν τῇ οἰκογενείᾳ του πιθανῶς ἦτο μικρὸς τύραννος διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον, ὅτι ἦτο φοβερὰ γνωστικὸς καὶ πάντοτε εἶχε δίκαιον.

„Νᾶχῃ ἄρα γε ἀκόμη τὴν ἀποφθεγματικὴν ἐκείνην φράσιν του;“ ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν μειδιῶν ὁ Φρέβεν, ἐκεῖνο τὸ ἀναπόφευκτον: „καλέ, ἐγὼ δὲν Σὲ τῶλεγα;“ „Ποσάκις, ὅταν ἀκόμη καὶ τὴν παραμικρὰν εὗρισκε κατὰ νοῦν πιθανότητα, ὅτι καὶ ἤθελε συμβῇ οὕτως καὶ ὅχι ἄλλως, ποσάκις ἐλάμβανε τὴν χεῖρά μου καὶ ἐφώναζε, μετὰ τὴν τοιαύτην ἢ ἄλλην τοῦ πράγματος ἐκβασιν: „ἀγαπητὲ Φρέβεν, πές, καὶ μὲν, δὲν τῶλεγα ἐγὼ πρὸ τεσσάρων ἀκόμη ἐβδομάδων, ὅτι ἔσθῃ θὰ καταντήσῃ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα; διατὶ τότε δὲν μὲ ἀκουσες;“ „Καὶ ὅταν ἐγὼ ἡλίου φαεινότερον τῷ ἀπειδείκνουν, ὅτι αὐτὸς κατὰ περίεργον σύμπτωσιν ἀκριβῶς τὸ ἐναντίον ἔλεγε πρὸ τεσσάρων ἐβδομάδων, ἐκεῖνος κατ' οὐδένα τρόπον μετεπίθετο καὶ ἐγόγγυζε διὰ τὴν διχογνωμίαν μας ἐπὶ τρεῖς, τέσσαρας ἐβδομάδας.“

Ἦλπιζεν ὅμως, τοιαῦτα διαλογιζόμενος ὁ Φρέβεν, ὅτι πιθανῶς ἢ πεῖρα ἂν ἐνὸς τῶν πραγμάτων καὶ ἢ εὐεργετικῇ

ἂν ἑτέρου τῆς φύσεως ἐπενέργεια κατέστησαν φρονιμώτερον τὸν φίλον του. Ἐν μέσῳ θελκτικωτάτης τοῦ Ρήνου κοιλάδος ἔκειτο τὸ ἀγροτικὸν κτῆμά του. Ὅσον ἐπλησίαζε πρὸς τὰς ωραίας ἐκεῖνας τοποθεσίας, τόσον περισσότερον ἠγάλλετο ἡ καρδία τοῦ Φρέβεν ἐπὶ τῇ θεᾷ τῶν μεγαλοπρεπῶν ὁρέων καὶ τοῦ παραρρέοντος ποταμοῦ, καὶ ἔλεγεν: „Ἀφεύκτως θὰ μετεβλήθῃ ὁ φίλος μου. Εἰς αὐτὰ ἐδῶ τὰ μέρη γίνεται ὁ ἄνθρωπος γλυκὺς καὶ συμπαθὴς, καὶ ἀπολαύων τοιαύτην θεᾶν λησμονεῖ τις ὅτι ἔχει δίκαιον καὶ ὅταν πράγματι ἔχῃ, τὸ ὅποιον πολὺ σπανίως συνέβαινε δυστυχῶς εἰς τὸν φίλον μου.“

X.

Πρὸς τὸ ἐσπέραις ἐφθασεν ὁ Φρέβεν εἰς τὸ κτῆμα τοῦ παλαιοῦ φίλου του· πᾶρέδωκε τὸν ἵππον του ἐκεῖ πρὸ τῆς οἰκίας του πρὸς ἓνα ὑπῆρέτην, ἠρώτησεν αὐτὸν περὶ τοῦ κυρίου του καὶ παρεπέμφθη εἰς τὸν κῆπον. Εὐθὺς ἀνεγνώρισε μακρόθεν τὴν μορφήν καὶ τὴν φωνὴν τοῦ φίλου του, ὅστις ἐφαίνετο κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἀπασχολημένος μεθ' ἐνὸς γέροντος, σκάπτοντος παρὰ τὴν ρίζαν ἐνὸς δένδρου. Ἡ ἀσχολία μετεβάλλετο ἤδη εἰς φιλονεικίαν καὶ ὁ φίλος ἐφώναζε: „Καὶ ἐκατὸν ἀκόμη χρόνια νὰ πολεμᾷς ἔσθῃ, δὲν θὰ κάμῃς τίποτε! Τὸ δένδρον δὲν βγαίνει ἀλλέως, παρὰ ὅπως ἐγὼ Σ' ἔλεγα! Ἐμπρὸς λοιπόν! Εἰς ὅλα τὰ πράγματα πρέπει κανεὶς νὰ συλλογιέται κουμμάτι, γνωστικὰ νὰ συλλογιέται! „Ὁ ἐργάτης ἐφόρεσε στενάζων τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς του, ἐθεώρησε ἀπαξ ἔτι περίλυπος τὴν ὥραιαν μηλέαν καὶ ἤρχισε νὰ καταφέρῃ μὲ πολλὴν του λύπην τὴν σκαπάνην εἰς τὴν γῆν διὰ νὰ σκάψῃ. Ὁ δὲ βαρῶνος ἐσφύριζε θριαμβευτικῶς, κατόπιν ἐστράφη πρὸς τὸ μέρος τῆς ἐξόδου καὶ πρὸ αὐτοῦ εἶδεν ἄνθρωπον φιλοφρόνως αὐτῷ προσμειδῶντα καὶ τὴν χεῖρα προτείνοντα. Τὸν ἐβλεπεν ἐκπληκτος καὶ δὲν ἤργησε νὰ τὸν ἐρωτήσῃ: „Τί ἀγαπᾷτε;“

— „Πῶς; δὲν μὲ γνωρίζεις λοιπόν διόλου πλέον, Φάλδνερ;“ ὑπέλαβεν ὁ ξένος. „Ἐφυγεν ἀπὸ τὸν νοῦν Σου ἐδῶ εἰς τὸ φυτοκομεῖόν Σου τὸ Λονδῖνον καὶ τὰ Παρίσια;“

— „Καλὲ Φρέβεν, εἶνε δυνατόν; Εἶσαι Σὺ λοιπόν;“ ἀνέκραξεν ἐκεῖνος καὶ ἔσπευσε νὰ ἐναγκαλισθῇ τὸν φίλον του. „Ἀλλά, Θεέ μου! Θεέ μου! πόσον ἀλλάξες, καὶ μὲν! φαίνεσαι τόσον ὠχρὸς καὶ λιγνός! Θὰ ἦνε ἀπ' τὸ πολὺ καθησὶ καὶ τὴν πολλὴν δουλειά. Σὲ ξεύρω δά, δὲν ἀκούς ποτέ Σου καμμιὰ συμβουλή, κανένα φρόνιμο λόγον, καὶ Σὲ το ἔλεγα πάντοτε, αὐτὸ τὸ πρᾶγμα Σὲ βλάπτει.“

— „Αἶ, φίλε μου!“ ἀπήντησεν ὁ Φρέβεν, ἀκουσίως ἐπανεληθὼν ἤδη εἰς τοὺς περὶ τοῦ βαρῶνου καθ' ὁδὸν συλλογισμούς του καὶ οὐδόλως ξενιζόμενος διὰ τὴν φρασεολογίαν ταύτην τῆς ὑποδοχῆς. „γὰρ συλλογίσου, φίλε μου, ὀλίγον δὲν μ' ἔλεγες πάντοτε ὅτι ἐγὼ δὲν εἶμαι γὰρ νὰ γείνω γεωπόνος ἢ δασονόμος καὶ τὰ παρόμοια, καὶ ὅτι ἔπρεπε, κατὰ τοὺς λόγους Σου, νὰ τραπῶ μᾶλλον εἰς νομικὸν ἢ διπλωματικὸν τι στάδιον;“

— „Καὶ μὲν Φρέβεν!“ εἶπεν ὁ βαρῶνος μὲ διφορούμενον μειδίαμα. „αἰωνίως θὰ πάσχῃς ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἀδύνατόν Σου μνημονικόν; Καλέ, δὲν Σὲ τῶλεγα τότε, ὅτι . . .“

— „Καλά! ἔχεις δίκαιον! δὲν θὰ μαλώσουμε τώρα!“ ὑπέλαβεν διακόπτων αὐτὸν ὁ ξένος. „ἔλα τώρα νὰ μιλήσουμε τίποτε φρονιμώτερο. Πῶς τὰ πῆγες λοιπόν, ἀφότου ἐχωρίσθημεν τότε; πῶς ζῆς;“

Ὁ βαρῶνος διάταξε νὰ φέρωσιν οἶνον. Ἐκάθισαν ἐκεῖ ὑπὸ μίαν ἀναδενδράδα καὶ ἤρχισεν αὐτὸς νὰ διηγῇται περ

ΤΟ ΕΠΙ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΧΕΡΕΝΒΕΡΤ ΠΑΛΑΤΙΟΝ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ ΤΟΥ Β'.

τῆς καθ' ἡμέραν ζωῆς καὶ τῶν ἐνασχολήσεών του. Ἐν γένει ἡ διηγῆσίς του εἰς οὐδὲν ἄλλο συνίστατο εἰ μὴ εἰς παράπονα κατὰ τῶν περιστάσεων, αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἐλσειναί, καὶ κατὰ τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ὅλοι ἀνόητοι. Σαφῶς ἐξέβηκεν, ὅτι κατὰ τὰ ὀλίγα αὐτὰ ἔτη μὲ τὸ γερὸν του τὸ κεφάλι καὶ τὰς γνώσεις, τὰς ὁποίας ἀπέκτησε ταξειδεύων, ἔκαμε φοβερὰς προόδους εἰς τὴν ἀγρονομίαν. Ἀλλ' ὅτε μὲν οἱ γείτονές του αὐτόκλητοι τὸν ἀπέτρεπον ἀπὸ τῶν διαφορῶν ἐπιχειρήσεών του, ὅτε δὲ ἠγωνίζετο κατὰ τῆς ἰσχυρογνωμοσύνης τῶν ἐργατῶν του, οἱ ὁποῖοι τάχα ὅλα καλλίτερα τὰ ἔξυρουν ἀπὸ αὐτόν, καὶ τοῦτο, διότι εἶχον τυφλὴν εἰς τὴν μακρὰν πειρὰν τῶν πεποιθήσεων. Ἐνὶ λόγῳ, διῆγε βίον, ὡς αὐτὸς ὡμολόγει, πλήρη φροντίδων καὶ κόπων, φιλονεικιῶν καὶ ἀγανάκτησεων· ἐπεὶ αἱ δίκαι ἐκεῖναι περὶ τῶν ὀρίων τοῦ ὑποστατικοῦ ἐπικραῖνον τὰς ὀλίγας τῆς ἀναπαύσεώς του ὥρας, ὅσαι τῷ ἀπέμενον ἐλεύθεραι ἀπὸ τῶν συνήθων ἀσχολιῶν του. „Κακόμοιρε ἀνθρώπε!“ ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ἀκούων ὁ Φρέβεν τὸ μαρτυρολόγιον τοῦτο. „Πάντοτε θὰ Σὲ δέρνουν αὐταὶ αἱ μωρίαί, καὶ δὲν θὰ ἔμπορέσης ποτέ νὰ περιορίσης αὐτὰ τὰ μικρὰ πάθη, τὰ ὁποῖα θὰ Σὲ παρασύρουν εἰς ἀφυσικὸν καταστροφὴν . . .“

Ἦλθε κατόπιν ἡ σειρὰ τοῦ Φρέβεν καὶ συντόμως διηγῆθη εἰς τὸν φίλον του ὅτι ἔλαβε μέχρι τοῦδε μέρος εἰς πρεσβείας τινὰς παρὰ διαφόροις αὐλαῖς, ὅτι οὐδαμῶς ἔμεινεν εὐχαριστημένος καὶ ὅτι ὡς ἐκ τούτου ἔλαβε μακροχρόνιον ἀδειαν διὰ νὰ περιηγηθῇ ὀλίγον ἀκόμη τὸν κόσμον.

— „Πόσον εἶσαι Σὺ εὐτυχής!“ ἀνέκραξεν ὁ Φάλδνερ. „Πόσον φθονῶ τὴν κατάστασίν Σου· σήμερον ἐδῶ, αἴριον ἐκεῖ· τίποτε δὲν Σὲ δεσμεύει καὶ ἡμπορεῖς νὰ ταξειδεύης ὅπου καὶ ὅσον θέλεις. Καὶ τί ὥραϊον πράγμα εἶνε τὸ ταξεῖδι! Ἦθελα τῷ ὄντι, ἂν ἡμποροῦσα, νὰ ἰδῶ ἀκόμη μίαν φορὰν, ἔξω τὸν κόσμον!“

— „Καὶ τί Σ' ἐμποδίζει λοιπόν;“ εἶπεν ὁ Φρέβεν μειδιῶν, „δὲν πιστεύω νὰ κρατῆσαι ἀπὸ τὸ μεγάλο νοικοκυριό Σου, οὔτε ἀπὸ τὸ κτήμά Σου, τὸ ὁποῖον δύνασαι νὰ ἐνοικιάσης εὐκόλως· παίρνεις λοιπόν τὸ ἄλογό Σου καὶ ἔρχεσαι πάλιν μαζὶ μου.“

— „Ἐσὺ ἀπὸ αὐτὰ τὰ πράγματα δὲν καταλαβαίνεις τίποτε, φίλε μου“ ὑπέλαβεν ὁ βαρῶνος στενοχωρημένος καὶ μειδιῶν. „μὴν ἡμέραν νὰ λείψω ἀπὸ τὸ ὑποστατικόν, ὅλα θὰ πᾶνε στραβά· ἐγὼ εἶμαι ἡ ψυχὴ τῆς ἐργασίας ἐδῶ μέσα. Ἐπεὶ . . . ἔκαμα καὶ μιὰ ἄλλη ἀνοησία . . . ἄλλ' ἄφησε αὐτά. Τέλος πάντων τὰ ταξείδια δὲν εἶνε πλέον δι' ἐμέ.“

Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην προσῆλθεν εἰς ὑπηρετῆς εἰς τὸ φύλλωμα καὶ ἀνήγγειλεν ὅτι ἡ Κυρία ἐπέστρεψε καὶ τὸν ἔστειλε νὰ ἐρωτήσῃ ποῦ νὰ στρωθῇ ἡ τράπεζα τοῦ δεῖπνου.

— „Καλλίτερα θὰ ἦταν ἐπάνω“ εἶπεν ὁ βαρῶνος ὀλίγον ἐρυθριάσας, καὶ ὁ ὑπηρετῆς ἀπεμακρύνθη.

— „Πῶς; εἶσαι λοιπόν πανδρευμένος;“ ἠρώτησεν ἐκπληκτος ὁ Φρέβεν. „Καὶ δὲν μὲ τὸ λέγεις, ἀδελφέ, τόσην ὥρα; Ἐλα λοιπόν! Σὲ συγχαίρω! Ἀλλὰ πῶς τὸ κατῶρθε, καὶ μένει; μποροῦσα νὰ πιστεύσω κάθε ἄλλο πράγμα, παρὰ αὐτό· καὶ εἶνε πολὺς καιρός!“

— „Ἐξ μῆνης παρήλθον ἤδη“ ἀπήντησεν ὁ βαρῶνος ἀτόλμως καὶ χωρὶς νὰ βλέπῃ πρὸς τὸν φίλον του. „ἀλλὰ πῶς ἀπορεῖς, φίλε μου, τόνον; Δὲν σκέπτεσαι, αὐτὸ τὸ κτήμα περιμένει ὅλα ἀπὸ τὴν ἰδικήν μου διεύθυνσιν, αἱ πολὺ φροντίδες, ξέρεις . . .“

— „Καλέ, βέβαια· πολὺ σωστὰ καὶ φρόνιμα ἔκαμες!

ἀλλ' ὅταν ἐνθυμοῦμαι πῶς ἐσκέπτεσο ἄλλοτε περὶ ὑπανδρείας, ἀπορῶ πῶς τὰ ταίριαζες μὲ μίαν γυναῖκα . . .“

— „Ὅχι δά!“ εἶπεν ὁ Φάλδνερ. „ἐγὼ πάντοτε ἔλεγα . . .“

— „Βέβαια! Ἐσὺ πάντοτε ἔλεγες καὶ αἰωνίως θὰ λέγῃς . . .“ ἀνέκραξεν ὁ νέος γελῶν. „ἀλλὰ καὶ ἐγὼ πάντοτε ἔλεγα καὶ θὰ λέγω, ὅτι καμμία γυναῖκα δὲν εὐρίσκεται κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις Σου, διότι αἱ ἀπαιτήσεις Σου ἀποτελοῦσιν ἰδανικόν, οὐχὶ βέβαια εἰς τοὺς ἄλλους ἀρεστόν, καὶ ὅμως δυσεύρετον. Ἐν τούτοις Σὲ συγχαίρω καὶ πάλιν ἀπὸ καρδίας. — Ἀλλὰ, φίλε μου, ἐπειδὴ μᾶς προσκαλεῖ Κυρία εἰς τὸ δεῖπνον ἀπόψε, δὲν πρέπει νὰ παρουσιασθῶ μὲ αὐτὰ τὰ ἐνδύματα τοῦ ταξειδίου· ἔχε λοιπὸν ὑπομονὴν μίαν στιγμὴν καὶ εὐθὺς ἐπιστρέφω.“

Ὁ Φρέβεν ἐξῆλθεν ἀπὸ τοῦ φυλλώματος καὶ ὁ βαρῶνος ἠκολούθησεν αὐτόν μὲ τεθλιμμένα βλέμματα ἐπὶ μακρόν. „Ἐχεις δίκαιον νὰ ὀμιλῇς ἔτσι, φίλε μου!“ εἶπε καθ' ἑαυτόν.

Εὐθὺς δὲ τότε εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἀναδενδράδα μίᾳ ὑψηλῇ Κυρία. „Πότος ἦτον αὐτὸς ποῦ ἔφυγε τώρα;“ ἠρώτησε μετὰ σπουδῆς. „Πότος ἦτον αὐτός, ποῦ Σ' ἀπεχαιρέτισεν;“

Ὁ βαρῶνος ἐσηκώθη καὶ ἀπορῶν, ὡς πάντοτε, προσῆλθε τοὺς ὀφθαλμούς του πρὸς τὴν γυναῖκά του· παρετήρησε δ' εὐθὺς, ὅτι τὸ ἄλλως τόνον ἄβρον τῶν παρεῖων τῆς χροῖας ἦτο τώρα κατακόκκινον καὶ δὲν ἔχασε καιρὸν νὰ ἔξωφονῇ: „Δὲν εἶνε πράγμα νὰ τὸ ὑποφέρῃ κανεὶς! ὄχι! Πόσαις φοραῖς, ἀδελφή, θὰ Στὸ πῶ, ὅτι ἡ Μακροβιωτικὴ αὐστηρῶς ἀπαγορεύει τοιαύτας ταχείας κινήσεις εἰς ἀνθρώπους τῆς κράσεώς Σου· πῶς καὶς ἔτσι πάλιν; Πάλιν θὰ περιπάτησες μακριὰ πεζή, καὶ πύρωςες, καὶ χωρὶς νὰ συλλογισθῇς καθόλου κατέβηκες εἰς τὸν κῆπον, ἐδῶ ἔς τὴν φύχρα! Ἐτσι αἰωνίως καὶ πάντοτε θὰ Στὰ λέγω ἔάν νὰ ἦσουν μωρό! Δὲν ντρέπεσαι, ἀδελφή, καὶ ἄνιμο!“

— „Μὴ θυμόνεις, καὶ μένει, ἔτσι γλήγωρα· ἐγὼ ἦλθα μόνον γιὰ νὰ Σὲ πάρω νὰ πᾶμε μαζὶ ἐπάνω“ εἶπεν ἡ Ἰωσήφινά μὲ τρέμουσαν φωνήν. „δὲν ἐπῆγα ἔς τὸν περίπατον πεζή καὶ διόλου δὲν ἰδρῶσα. Ἐλα, ξεθύμωσε, χρυσέ μου!“

— „Τὰ μάγουλά Σου ὅμως λέγουν τὸ ἐναντίον“ ἐξηκολούθησεν ἐκεῖνος γογγύζων. „Πάντοτε πρέπει νὰ Στὰ φάλλω; Γιατί δὲν φόρεσες τὸ σάλι Σου, καθὼς Σὲ εἶπα νὰ τὸ κάμνης ὅταν τὸ βράδῃ καταβαίνης εἰς τὸν κῆπον; Γιατί τάχα νὰ ρίχνονται ἔτσι τὰ χρήματα ἔστην θάλασσα, ἀφοῦ ἀγοράζονται πράγματα ἀχρείαστα; Ἐξέρεις ποῦ θὰ τρελλαθῶ καμμιά ὥρα μ' αὐτὰ Σου τὰ καμώματα; Δὲν Σὲ εἶδα ποτὲ ὡς τώρα νὰ κάμνης τὸ παραμικρὸν γιὰ νὰ μ' εὐχαριστήσης! Αὐταῖς ἡ ἰδιοτροπίαις Σου θὰ μὲ φᾶνε! Καμμιά φορὰ μ' ἔρχεται ἔτσι . . .“

— „Συγχώρησέ με, Σὲ παρακαλῶ, συγχώρησέ με, χρυσέ μου!“ εἶπεν αὐτὴ ἡπίως καὶ περιλύπως, ἐνῶ συνέβριβε διὰ τῶν βλεφάρων τὰ ἀναβλύζοντα δάκρυα. „Δὲν Σὲ εἶδα ὅλην σήμερα τὴν ἡμέρα καὶ θέλησα νὰ ἔλθω καὶ νὰ Σὲ εὕρω ἐδῶ ἐπάνω ἔς τῆς δουλειᾶς Σου. Σ' ἀποθύμωσα, καὶ μένει, καὶ μὲ τὴν ἰδέα ποῦ θὰ Σὲ ἰδῶ δὲν θυμῆθηκα οὔτε τὸ σάλι μου, οὔτε τὴν φύχρα. Ἐλα, συγχώρησέ με! δὲν θέλεις νὰ συγχώρησῃς τὴν γυναῖκά Σου . . .“

— „Αἶ, καλὰ, καλὰ! ἄφησέ με τώρα ἡσυχά! Ἐξέρεις, τέτοιαις σκηναῖς δὲν μ' ἀρέσουν καθόλου· ἔχουμε καὶ δάκρυα! Κύτταξε νὰ ἀφήσῃς αὐτὸ τὸ συνήθειο καὶ νὰ μὴν κλαῖς, παρακαλῶ, γιὰ τὸ παραμικρό. — Τώρα ἔχομεν ἕνα ξένον, τὸν κύριον Φρέβεν, περὶ τοῦ ὁποίου Σοὶ ἔλεγον πολ-
λάκις ὅτι συνεταξιδεύσαμεν ἄλλοτε. Κύτταξε, φέρσου ἔάν

άνθρωπος, ἀκούς; Νὰ προσέξεις εἰς ὅλα, γιὰ νὰ μὴν ἔχω πάλιν τὸ κεφάλι μου ἀνήσυχο καὶ γιὰ τὸ νοικοκυριό. Θὰ δειπνήσωμεν ἐπάνω!”

Καὶ προῦχώρησε σιωπηλὸς διὰ τῆς δένδροστοιχίας διευθυνόμενος εἰς τὸ περίπτερόν του. Τεθλιμμένη ἠκολούθει αὐτὸν ἡ Ἰωσηφίνα. Εἰς τὰ χεῖλη τῆς περιέπτατο μία ἐρώτησις καὶ μεθ’ ὅλην τὴν ἐπιθυμίαν τῆς δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐκφέρῃ αὐτήν, ἀλλὰ τὴν ἔκρυπεν εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας τῆς.

XI.

“Ὅταν ὁ βαρῶνος ὠδήγησε τὸν ξένον του μετὰ τὸ δεῖπνον εἰς τὸν κοιτῶνα, δὲν ἠδυνήθη οὗτος νὰ κρατηθῇ καὶ ἤρχισε πάλιν νὰ τὸν συγχάιρῃ διὰ τὴν ἐκλογὴν του. „Ἀλήθεια, φίλε μου!“ ἔλεγε σφίγγων θερμῶς τὴν χεῖρά του. „Μία τοιαύτη σύζυγος Σ’ ἐχρειάζετο. Πάντοτε ὑπῆρξες τυχερὸς, ἀλλ’ οὔτε ἑστὸ ὄνειρόν μου ἤθελα τὸ πιστεύσει, ὅτι Σὺ μὲ τὰς ἀλλοκότους ἀρχὰς καὶ ἀξιώσεις Σου ἤθελες νυμφευθῆναι τοιαύτην ἐρασίαν καὶ λαμπρὰν γυναῖκα.“

— „Ναί, βέβαια· ἐγὼ εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος μὲ αὐτήν“ ὑπέλαβεν ὁ βαρῶνος μετὰ ξηρότητος, ἀνακινῶν μάλιστα ἐν τῷ μετὰξὺ τὸ κηρίον του διὰ νὰ ἀναδώσῃ αὐτὸ περισσοτέραν λάμψιν· „ἀλλὰ ἑξέυρεις, φίλε μου, δὲν ἔμπορεῖ κανεὶς νὰ τᾶχῃ ὅλα, καὶ πρέπει κανεὶς νὰ συνειθίσῃ ἑς αὐτὴν τὴν ἰδέαν διὰ νὰ τὰ βγάλῃ πέρα ἑς αὐτὸν τὸν ἀτελεῖ κόσμον.“

— „Ἐλα τώρα πάλιν! μὴ με κάμνης νὰ πιστεύσω, ὅτι εἶσαι ἀχάριστος καὶ διὰ τὰ ὠραιότατα πράγματα, τὰ ὁποῖα ἀποκτᾷς. Πολλὰς εἶδον μέχρι τοῦδε γυναῖκας, ἀλλ’ ἕνας Θεὸς τὸ ἑξέυρει, ὅτι καμμία δὲν ἦτο τοιαύτη ἄμωμος ὠραιότης ὡς ἡ σύζυγός Σου. Ἐκεῖνοι οἱ ὀφθαλμοί! Ὅποια συγκινητικὴ ἐκφρασις. Δὲν θαρρεῖς, ὅτι ἀναγινώσκεις ἀγα-

πημένα ὄνειρα εἰς τὸ μέτωπόν της; Καὶ ἐκεῖνο τὸ ραδινὸν καὶ ἄβρον ἀνάστημα! Ποῖος δὲν θὰ θαυμάσῃ τοὺς λεπτοὺς τρόπους τῆς, τὴν εὐστοχον κρίσιν τῆς καὶ τὸ ἀνεπτυγμένον πνεῦμά της;“

— „Ἐσὺ εἶσαι καταγοητευμένος, ἀδελφέ, μὲ τὴν γυναικά μου!“ ἀνέκραξε μειδιῶν ὁ Φάλδνερ· „φαίνεται ὅμως, ὅτι, ὅπως ἀνέκαθεν, οὕτω καὶ ἀφοῦ ἐχωρίσθημεν δὲν ἐπαυσε πάντοτε πολλὰ μὲν ἀναγινώσκων, ὀλίγιστα δὲ βλέπων ἐν τῷ πρακτικῷ βίῳ· καλέ, ἐγὼ τῷλεγα πάντοτε . . . ἐσὺ δὲν θὰ μάθῃς ποτὲ τί πράγματα εἶνε αὐταῖς ἡ γυναῖκες, ἡ ἐξηκολούθησε στενάζων“, πιστευσέ με, εἰς τὸ νοικοκυριό εἶνε φωτιά, καλλίτερη ἀπὸ κάθε ἄλλη γυναῖκα. Ἀλλ’ ἄς τ’ ἀφήσωμε τώρα. Καλὴ νύχτα! Καὶ μακάριζε, καὶ μένε τὴν τύχην Σου, ποῦ εἶσαι ἀκόμη ἐλεύθερος . . . ἀλλά, κύτταξε, νὰ μὴ βιασθῇς ποτὲ ἑστὴν ἐκλογή . . .“

Δύσθυμος ἠκολούθησεν αὐτὸν διὰ τῶν βλεμμάτων ὁ Φρέβεν, ὅταν ὁ βαρῶνος ἐξήρχετο τοῦ δωματίου. „Πιστεύω, αὐτὸς ὁ ἀπάνθρωπος νὰ μὴν ἦν ἀκόμη καὶ τώρα εὐχαριστημένος μὲ τὴν τύχην του· εὐρῆκεν ἕναν ἄγγελον, καὶ ὅμως βάζει ὅλα τὰ δυνατὰ του νὰ κάμῃ κόλασι τὸ σπίτι του. Ἡ κακόμοιρη ἡ γυναῖκα!“

Διότι δὲν διέφυγε τὴν προσοχὴν τοῦ Φρέβεν, πῶς ἡ δυστυχὴς ἐκείνη εἰς ὅλα ὅσα ἔλεγε καὶ ἔκαμεν ἦτο περίφοβος, πῶς ἐκρέματο ἀπὸ τῶν βλεμμάτων τοῦ συζύγου τῆς, πῶς πάλιν ἐλεῖνος συχνὰ ἠτένιζε πρὸς αὐτήν μὲ ἐξηγριωμένα ὄμματα, ὅταν αὐτὴ κατὰ τὰς ἰδέας του ἔκαμεν κανὲν φοβερὸν σφάλμα, καθὼς ἐσυνείθιζε νὰ ἀποδεικνύῃ τοῦτο ὁ κύριος βαρῶνος δι’ ἀπαισίων χειρονομιῶν καὶ νευμάτων, ἡ δάκνων τὰ χεῖλη του ἡ ἀναστενάζων καὶ πάντοτε ἐν τούτοις νομίζων, ὅτι δὲν παρετρεῖτο ὑπὸ τοῦ ξενιζομένου φίλου του. Καὶ μὲ ποῖαν ἀγγελικὴν ὑπομονὴν ἐδέχετο ἐκείνη ὅλα αὐτά!

[Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ.]

(ἔπεται συνέχεια.)

ΒΙΩΤΙΚΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ.

(συνέχεια.)

4.

Ἀλλ’ ἐντεῦθεν μὴ νομίσης, ὅτι εἶσαι ὑπόχρεως νὰ παραδεχθῇς ὡς ἀληθὲς πᾶν ὅ,τι Σοι παρέδωκαν ἄλλοι ἄνθρωποι. Ἀπαξ καταπνίξας τὴν φρόνησιν, γινώριζε ὅτι δὲν ἔχεις πλέον ἐν τῇ πίστει Σου οὔτε ὄρια οὔτε σκοπὸν προδιαγεγραμμένον. Δὲν διαφέρεις τότε πολὺ τοῦ ἄγγλου ἐκεῖνου ἐπισκόπου, ὅστις μὴ ἀρκούμενος εἰς τὰ μυστήρια τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ νομίζων ὅτι ἡσκεῖτο περὶ τὴν πίστιν, ἐθεώρει ὡς ἀληθῆ πράγματα καὶ αὐτὰ τῶν γραῶν τὰ μυθολογήματα.

5.

Τὸ νὰ πιστεύῃς εἰς τὴν θεῖαν Πρόνοιαν, ὁράτον εἰς τοὺς σωματικούς Σου ὀφθαλμούς, δὲν ἀντιβαίνει πρὸς τὴν ἀτέλειαν τῆς ἀνθρωπίνης Σου φύσεως, ἐπίσης δὲ μὴ νομίσης ὅτι ὁ Θεὸς ἀπαιτεῖ νὰ παραδεχθῇς πράγματα ἀντιφάσκοντα πρὸς τὸν κοινὸν νοῦν, τὸν ὁποῖον Αὐτὸς σοὶ ἔδωκε καὶ δι’ οὗ Τῷ ἀνήκεις.

6.

Φανέρονε τὰς ἀρχὰς Σου μόνον εἰς τοὺς ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἢ ὁμοίων ἐμπορουμένους. Σέβου τὸ ἐπικρατοῦν θρησκευμα.

7.

Ἀπόφευγε πᾶσαν περὶ θρησκείας καὶ δόγματος συζήτησιν, δίσκοπτε δὲ τὸν διάλογον ἅμα ὡς τις θελήσῃ νὰ φέρῃ τὸν λόγον εἰς τὰ περὶ θρησκείας.

8.

Μὴ παραμελῇς τὸ ἴδιον σῶμα, ἀφ’ οὗ ἐξαρτᾶται ὅλη ἡ ἐπὶ γῆς ὑπαρξίς Σου. Φρόντιζε νὰ μάθῃς πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ τὸ ὠφελήσῃ ἢ νὰ τὸ βλάψῃ. Μὴ τὸ περιφρονῇς· ἀφ’ ἐτέρου ὅμως ἐνθυμοῦ πάντοτε πόσον ἀχρηστος, ἀδρανὴς καὶ σαπρὸς ὄγκος καταντᾷ, ἅμα ὡς στερηθῇ ψυχῆς, περικεκοσμημένης δι’ ἀγαθῶν προτερημάτων.

(ἔπεται συνέχεια.)